

سر ارنست بار کر «۳»

و

(سلطنت مشروطه انگلستان)

حال باید دید اگر کسی شاره‌های عوایض و احساساتی را که داراست از راه انجام خدمات نظامی یا سیاسی وغیره بنشاند، طبیعی است که باید پرسیم، آیا چنین کسی سزاوار جاه و افتخار نیست؟ تمام افراد از هر طبقه و صنفو درجه‌ای و بهر حال و وضعی باشند، باین ترتیب بجا هر افتخار میرسند و در میان ها کسی نیست که از آن سر باز ند و باین جلال و افتخار نتاز دو نبالد. در اعطای درجات و عنوانین افتخاری از مقام سلطنت تبعیضی نمی‌شود و این افتخارات مختص بطبقه و صنف مخصوصی نیست، تمام افراد ملت میتوانند از آن بر خوردار گردند. افراد اتحادیه‌های کارگران انگلستان از این قاعده مستثنی نیستند و از طرف پادشاه بدريافت مدال و درجات و عنوانین هفترخ می‌شوند و حتی آنها هم می‌کوشند که در عرض پادشاه چیزی پیشکش کنند. در بیان سال ۱۹۴۰ بعد از بمباران شهر لندن رئیس کنگره اتحادیه‌های کارگران بکاخ پادشاه انگلستان اعلیحضرت جرج ششم که در تمام دوره سختی با افراد ملت همراه بود رفت و نشان طاری مخصوص کنگره را پادشاه پیشکش کرد. بعلاوه در طی مرحل مختلفه این جنگ، هر دان و زنان از هر طبقه و درجه، که در تمام رشته‌های فنون جنگ ابراز ایاقت و کاردانی کرده اند و حتی آنها که در شبکه نظام نیستند، بدريافت درجات و عنوانین و افتخاراتی نائل آمده‌اند در باب سلطنت انگلستان از نظر تشریفات و پایه وضع ظاهری زندگانی و سیاست داخلی راک نکته دیگر هم هست که ناکفته باید کذارد و آن اینست که خواهر باتشریفات و همه گونه امور مر بو ط با آن بدست پادشاه انجام می‌گیرد، در دادگاه‌ها بنام پادشاه حکم جاری می‌کنند، با تصویب مجلس قوانین را المضا می‌کنند، رئیس قوه مجریه اوست فرامین صادر می‌کند، او شخص را باداره امور مملک نامزد مینماید، امورین المللی تحت نظر اوست و بالاخره او فرمانده کل قوای مسلح مملکت است. اینها همه خواهر باتشریفات است، پادشاه نامش را بعاریت میدهد، امضایش را بعاریت میدهد اما تصمیماتی که در مملکت اتخاذ می‌شود بنام اوست و اسنادی را که صحة می‌گذارد از

ناحیه حکام و عمال جامعه می‌اید و از خود او نیست . این تشریفات میرانی است از ادوار گذشته که رسم بود سلاطین همه‌امور را خودشان انجام بدهندن‌هاینکه نماینده ظاهري باشند . طبیعی است در مملکتی که روشن مردم بر محافظه کاری باشد میراث گذشته باید از دستبرد زمانه محفوظ و مصون بماند . خوب ، حالا که این امر طبیعی است ، طبعاً انسان کنچکاو می‌شودو حتی می‌پرسد چرا این میرانی که در کیفیت اینقدر با اصلش در ادور گذشته متفاوت است باید محفوظ و مصون بماند ؟ آیا حفظ و نگاهداری چنین میرانی که با اصلش کاملاً متفاوت و متغیر است دنیائی مجازی و بی‌حقیقت بوجود نمی‌آورد که در آن صوره اشکال حیات سیاسی کاملاً با حقایق متفاوت و متغیرند ؟ آیا این هنرج بروئی انگلیسی ، یا همان‌طور که منقدین ما گفته اند هنرج بسیاست « ظاهر سازی » نمی‌شود که مایک چیزی می‌گوئیم اما عمال برخلاف آن رفتار می‌کنیم ؟ در مقابل این سؤالات جواب قاطعی داریم که آن جواب ما را از موضوع عمل سلطنت از لحاظ ظاهري و تشریفاتی بموضع دیگر یعنی بجهة عملی زندگانی می‌کشاند . این جواب سه‌جزه دارد - در جزء اول باید دانست که وزرای انگلستان ، وزرای شخص پادشاهند و حیثیت و اعتبار نام اورا محفوظ میدارند و این از لحاظ عمل بسیار اهمیت دارد زیرا وقتی که وزراء نه تنها نماینده و معرف یک حزب بخصوص یا پارلمان بودند بلکه از طرف مظہر وحدت ملت و قطب ملک ، یعنی شاه هم معرف و نماینده بودند مقام آنها در جامعه بلند تر و فیع تراست و بر صلاحیت آنها افزوده می‌شود . درست است که وزراء در برابر پارلمان مسئول‌لندن‌هه در مقابل شاه ، و همچنین راست است که بر اثر نصایح و اندرزه راهنمایی آنهاست که پادشاه در کارها قصد خود را برآز میدارد و گر نه شاه نمی‌تواند جز آنکه وزراء می‌گویند عمل کند ولی این نکته را هم باید از نظر دور داشت که اهمیت وزراء زیادتر به این است که وزیر شاه می‌باشد . وزرائی که راهنمایند و پنده‌یدهند بکسی پند میدهند که قوانین را بموقع اجرا می‌گذاردو رئیس قوه مجریه امت ، بکسی اندرز میدهند که سرچشمہ افتخارات و عناء و مراتب در جاست ، کسی را راهنمایی می‌کنند که او خود امور مربوط بین‌الملل را تحت نظر می‌گیرد و اعلان جنگ و عقد صلح با اوست و منبعی است که از آنجا عروق مختلفه مملکت جدامی

شود . وزرائی که اورا پندت میدهند در انشعاب تمام امور با او شریکند و از پرتو شان و شوکتش سهمی دارند . نخست وزیر ، اعضای کابینه ، قضات و عمال دولت ، اگر نماینده شخص شاه نبودند از اعتبار و حیثیت پادشاه سهمی نداشتند چندان وجه نداشتند . بنابراین پادشاه اهمیتی اساسی و عملی دارد که آنرا مدیون حیثیت و اعتبار خاصی است که بدستگاه دولت داده است زیرا اگر برای دولت آن اعتبار را قائل نمیشد از هیچ راه دیگری این اهمیت را بدهست نمی‌اورد .

اما پادشاه از طریق دیگری هم اهمیت اساسی و عملی دارد که هم واضح و مبرهن تر است و هم صریح تر و عملی تر . نام پادشاه یهوده سرسری برده نمی‌شود و صحنه او یهوده و باطل بکار نمی‌رود . روز بروز و هفته بهفته هر تبار اطلاع میدهند و مرتبآبا او شورو و مشورت می‌کنند . نخست وزیر دائمآبا پادشاه در تماس است و پادشاه را همواره بر آنچه در پارلمان مطرح می‌شود و بر مشاورت و ملاحظات کابینه و خطمشی سیاست و جریان مذاکرات و از کم و کیفیت اعمال قوه مجریه واقف نگاه میدارد . توالي اداره امور باین نحو پادشاه را بمرور رایام مطلع و مخبر و منبع تجربه دور و درازی می‌کند . وزراء می‌ایند و میروند ولی پادشاه سرجایش می‌مانند . اعلیحضرت جورج ششم از سال ۱۹۳۶ که بر تخت جلوس کرد تا کنون سه نخست وزیر مختلف داشته است که در اداره امور با اورای زده اند . شاه در عین حال که در مرکز اداره امور مملکت جای گرفته و از گذشت زمان بهره می‌برد ، بی آنکه رقیبی داشته باشد ، کلیه امور را بمحک آزمایش می‌زند زیرا که چون در اداره امور ملزم است از وزراء بند بگیرد ، ضروریست که باید خودش آگاه باشد تا بتواند از عقاید وزراء طرفداری بکند یا با آنها تذکر بدهد که زاه خطامیروند . این جاست که پادشاه خود مخصوصاً قسمت فعال دستگاه هشروطه انگلستان است . پادشاه یا رئیس مملکت که شغل مادام العمری دارد و از حق هژرانی سلطنت استفاده می‌کند نه فقط مملکت را از شر اختلالی که بر سر انتخاب ریاست جمهوری خواه و ناخواه هر چند صباحی باید تکرار بشود میرهاند ، بلکه با تجارت پر هفزو قضاوت یعنی طرفانه ای که در امور کشور دارد ، به مملکت خدمت شایانی می‌کند . بندرت اتفاق می‌افتد که پرده از روی حقیقت بر

برداشته شود و همه این خدمات را بیستدولی هر اسلامی که در ماه مه سال ۱۹۴۳ میان اعلیٰ حضرت جورج ششم و نخست وزیر ما ردو بدل شد نشانه از اینکونه خدمات مقابله بود.

یا کطریق سومی هم هست که سلطنت در زندگانی و راه و رسم مشروطه داخلی ما اهمیت اساسی و عملی دارد. در مشروطه هر مملکتی همیشه و خواه ناخواه برای حفظ تعادل میان عناصر مختلفه جدوجهدی بکار می‌رود. در هرجایی که این جدوجهد بکار نرود مشکل است که بشود نام آن مملکت را مملکت مشروطه گذارد. در ایالات متحده امریکا میان رئیس جمهوری که هم از عظمت ظاهری و هم از صلاحیت و اقتدار عملی قوه مجریه که در دست دارد بهره مند می‌شود، از یکطرف، و کنگره که مظہر قوای مقننه است، از طرف دیگر، این تعادل برقرار است (این روشنی است مختص قاره جدید). در انگلستان هم این تعادل حفظ می‌شود هنوز بطریقی دیگر. قوه و قدرت بطور کلی، هم در تقدیم لوایح و تذکرو پیشنهاد به مجلس و هم در اجرای قوانین مربوطه، به نخست وزیر و هیئت وزیران تفویض شده است. اما در عین حال که ایکطرف بطور کلی قوه و قدرت را تفویض می‌کنیم همان طور هم تعادل را برقرار می‌سازیم، شخص پادشاه از عده حفظ این تعادل بر می‌آید. وجود پادشاه مایه ایجاد حفاظ و وقاری است برای مخالفت با دولت و همچنین دفاع از دولت. مقصود از دسته اقلیت که در پارلمان انگلستان مانند همه چیز دیگر بنام شاه (اقلیت شاهی) خوانده می‌شود اینست که یک حزب منظم پارلمانی بمخالفت با دولت و میانشش قیام می‌کند این طرز اقلیت شیوه خاص هاست حتی ها باین اکتفا نکرده ایم، یک پله بالاتر رفته ایم و بر رئیس چنین حزبی مرتب آز خزانه مملکت حقوق و مستمری هنگفتی میدهیم که دائمادر پارلمان بلند شود و بسیاست دولت حمله کند و از آن انتقاد نماید. این مسئله اگرچه ظاهراً متناقض بنظر میرسادولی نتیجه نیکو می‌بخشد. به صورت وجود چنین حزبی نشان میدهد که شخص پادشاه راجبه ایست و سیع که میتوانند هم دولت را دوزیر آن بگیرد و هم حزب مخالف و متقدد دولت را در حقیقت میتوان گفت که پادشاه عامل تعادل دو جانبها است هم تعادل این طرف را حفظ می‌کند و هم تعادل آن طرف را. پادشاه را فقط از این نظر که

موجد حفاظ است و یا اینکه در کفه مقابل دولت سنگ مخالفت و انتقاد می‌کذارد که تعادل ثابت بماند، نمی‌شود تنها عامل تعادل دانست در مقام سلطنت احساسات سیاسی ملی متمن کر است و این تکلیف خاص و مشخص مقام پادشاهی است و این احساسات به جز آن احساسات حزبی است که هم پشتیبان هیئت دولت است و هم پشتیبان حزب مخالف هیئت دولت. این تکلیف حقیقی و عملی است. گذشته از تمام اینها این فقط صحبت ظواهر و تشریفات نیست بلکه حقیقت واقع است. آن تفکیک و تمایز را ها تصور می‌کنیم و آن تمایز جز در عالم تصور و اندیشه وجود ندارد. در زندگانی، عوامل صوری و تشریفاتی باعوض اتفاق، فرمابندهاری، احساسات وجوانمردیها، اینها را به مرفتهدست بدست یکدیگر میدهد و حقیقت واقع و عملی را بوجود می‌آورد. با این مفهوم پرمغز است که پادشاه بنفسه و بخودی خود در سرتاسر دستکاه مشروطه عامل تعادل است، با پندواندرز وزیر ارش کارهای کنداها از وزرا ایش جداست و مظہر قوای واقعی و احساسات حیات ملی است که تنها شخص او میتواند چنین مظہری باشد.

حقیقه ماهنه پیکار مردان و ...

دنیا شماره اخیر مجله پیکار مردان بصفت روزنامه دنیارسانید مندرجات این مجله بخاطه دبیران لیسانسیه قلم می‌داند که مطلعه آن برای دانش بیزوهان مفید می‌باشد موقوفت آقای رحیمی با ذوق مدیر «مله نامبرده را از خداوند مستلت داریم»

حقیقه بردار کردن حسنه

از دور مکبه برداشتند، چون سر حسنک را بدبدهم همگان متوجه شدیم و من از حال بشدم. و بوسهل بخنددو باقاق شراب در دست داشت بیوستان ریخت و سرباز بردنده. و من در غلوت دیگر روز اور ابیار ملامت کردم گفت: «تو مردی مرغ دلی»، سردشمنان چنین باید!» و این حدیث فاش شد و همگان اورا بسیار ملامت کردند بدین حدیث و لعنت کردند. و آن روز که حسنک را بردار کردند، استادم بونصر (بونصر مشگان) روزه بنکشاد و سخت غمناک و اندیشه هند بود چنانکه بهیچ وقت اور اچنین ندیده بود، و میگفت چه امیدماند؟ و خواجه احمد حسن هم برین حال بود و بیوأن نتشت. و حسنک قریب هفت سال بردار ماند چنانکه با یهایش همه فروتر اشید و خشک شد، چنانکه اتری نمازهایتا بدستوری فروگرفتند و دفن کردند چنانکه کس ندانست که سرمه، کجاست و تن کجاست. و مادر حسنک ذنی بود مختجک آور (شجاع) چنان شنیدم که دو سه ماه از واین حدیث نهان باشتند، چون بشنید جز عی نکرد چنانکه زنان کنند، بلکه بگریست بدرد چنانکه حاضران از درد و خون گرفتند، بس گفت: «بزرگ ام را که این بسر بود که پادشاهی چون محمود این جهان بدو دادو پادشاهی چون مسعود آن جهان!» و همان بسر سخت نیکو بداشت، و مرغ فردمند که این بشنید بیسندید و جای آن بود ...»